

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Számja mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai útküldéssel: egy hónapra 80 kr.

Esti Hírlap

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:

délelőtt 10 órától délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 888

Budapest, november 14.

Párisban Dreyfus halálhíre van elterjedve.

Inasok iskoláztatása.

A fővárosnak két millió forintot meghaladó iskolaügyi kiadásából százhuszonkétezer forintnál többet igényelnek az inasok iskolái, vagy hogy hivatalos nyelven beszéljünk, az iparostanoncz iskolák, melyeket a végből tartanak fenn, hogy az iparos pályára lépőknek alkalmat adjanak magukat inaséveikben tovább képezni, mi annál is inkább szükséges, mert az inas tudvalóval legoly korban kerül gazdjához, midőn a törvény értelmében legalább is ismétlődő iskolák látogatására kötelek.

Ezek az iskolák azonban sehogyszem tudták nálunk népszerűségevergődni; sőt határozott ellen-szenvre találnak ugy a tanítóság, mint a mesterek és tovább menve még az inasok közt is.

A tanítóságot lehangolja mindenekelőtt az a körülmény, hogy az inasiskolákban kifejlesztett működésüket nem kísérí siker és munkájuk nem áll arányban az elért eredménnyel. A tanügyi körökön kívül állók e sikertelenségért első sorban a népiskolákat okozzák, mint ahol az inasok ismereteinek alapját megve-tik. Pedig e vád jórészt igaztalan. Tagadhatatlan ugyan, hogy az inasiskolák tanítványai csak nagyon csekély ismeretekkel bírnak, sőt közülük sokan még írni és olvasni is alig tudnak, de ennek korántsem az elemi iskolák az okai, hanem a mi sajátságos társadalmi viszonyaink. Nálunk ugyanis rendszeren csak olyanokat adnak inasoknak, kik vagy egyáltalában nem képesek, vagy nem akarnak tanulni. Aki az elemi iskolában csak közepes bizonyítványt is nyer, abból a világról sem akarnak iparost nevelni, annak már felsőbb iskolákat kell végeznie és urrá kell lennie, ha ez az uraság nem is terjed tovább a dijnokságnál. Míg e tudás állapotok meg nem szűnnek, addig az iparostanulók iskolájában sem fog az eredmény nagyon javulni.

A mesterek azért idegenkednek az inas iskoláktól, mert ezek el-

vonják az inasokat a műhelyektől. Annak előtte az inasok csak akkor mentek az iskolába, amidőn műhelyi teendőiket bevégezték; hetenkint háromszor este 7 és 9 óra közt voltak az inasiskolák tanórái. Csakhogy a reggeltől estig talpon levő és sokszor emberfölötti munkát végző inas legfőleg csak aludni járt az iskolába, mert a nap fáradalmi után bizony nem volt képes a tanulás munkájával megbirkózni; ehhez pihent test és pihent agy szükséges. Ugy intézkedtek tehát, hogy a tanítási idő hetenkint háromszor délután 5 és 7 óra közt legyen, még pedig felváltva, hogy egy műhely inasai esetleg két csoportba osztva látogathassák az iskolákat.

Ez intézkedést a mesterek sérelmesnek találták, mert az inasok, mint mondják tulságos sok időt töltöttek az iskolában, amennyiben hetenkint majdnem három teljes délutánon a műhelyen kívül vannak.

Felmerül tehát az a kérdés, hogy az iparos tanulók tanítási idejének ügyét miként lehetne megoldani, hogy ez az adott viszonyokhoz képest egy a paedagogia követelményeinek, mint az iparosok érdekeinek a lehető legjobban megfeleljen. A tanítóság egy része azt javasolja e végből, hogy a tanítási idő hetenkint kétszer, még pedig délután 1 órától 4 óráig legyen. A javaslat nem rossz, és ebbe az iparosok is belenyugodhatnak, mert valóban csak kevés ideig kellene inasikat nélkülözni, csak hogy ezt a javaslatot a jelen iskolai viszonyok közt keresztülvinni nem lehet, amennyiben ez időben az iskola a mindennapos tanulók részére szükséges.

Lehetne azonban a javaslatot úgy módosítani, hogy a tanítást öttől nyolczig tartásuk meg, még pedig hétfőn és csütörtökön. Ebbe a mesterek nagyon szívesen egyeznének bele, mert hisz a hétfői nap sok műhelyben ősi szokás szerint, olyan szentheverdelnapja, midőn az inasokat könnyen nélkülözik.

Kívánatos lenne, ha ezek az iskolák csakis általános ismereteket nyújtanának, a szakképzést pedig bízzák részben a szakiskolákra, részben a segédek továbbképzés-

tanfolyamára, mely már, mint annyi sok jó intézmény meg van nálunk de — csak papíron.

Budapest, november 14.

+ **Emmer és a szabadelvűpárt.**
Tisza István gróf legutóbbi beszéde után parlamenti körökben az a hír terjedt el, hogy Emmer Kornél s kivüla a szabadelvűpártnak egy másik előkelő jogász tagja is élesen elítéli a költségvetés nélküli kormányzásra való utalást sőt ezért ki akarnak lépni a szabadelvűpártból. Ma a féléhivatalos Bud. Tud. a következő kijelentést teszi közzé:

— Ama híresztelessel szemben, mintha Emmer Kornél a szabadelvűpártból színtén kilépni készülne, felvagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy a nevezett képviselő urnak esze ágában sincs ilyen lépést tenni.

+ **Magyar miniszterek Bécsben.**
Mint nekünk táviratozzák: Fejérváry báró honvédelmi miniszter és Jozipovich horvát miniszter tegnap este Bécsbe érkeztek.

+ **Az ellopott levél tartalma.**
A kereskedelmi minisztériumban történt levélopásról és előzményeiről a következő részleteket jelentik:

Több hónappal ezelőtt Csanádvármegye közigazgatási bizottsága Lonovics József főispán elnöklésével egy ügyet tárgyalt, amely közelről érdekelte a kincstár mezei ügyi uradalmát. Ez ügy elintézésénél a bizottság kinevezett tagjai közül többen — az államépítészeti hivatal főnöke, pénzügyigazgató, a gazdasági tudósító — ellentétbe helyezkedtek a főispánnal s a szavazataikkal csatlakoztak ahhoz az állásponthoz, amelyet Juszt Gyula képviselt, aki akkor még tagja volt a közigazgatási bizottságnak (azóta kibuktatták). Lonovics főispán jelentést tett az esetről a miniszterelnöknek, a bizalmas levélben fölhitva a kereskedelmi miniszter figyelmét az államépítészeti hivatal főnökének, Geller Béla királyi főmérnöknek az eljárására, illetőleg arra, hogy politikai okokból kinyilvánítsa a miniszterelnök eme bizalmas levele kezébe jutott egy vasúti tisztviselőnek, aki ideiglenesen a minisztériumban végez szolgálatot. Másolatot vett róla s azt áruba bocsátotta.

A képviselőház ülése.

Az ülés elején bajos lenne a később történéseket megjósolni. Minden oldalon gyéren felt padsorok, unott arcok. A nemzeti párt azonban már az ülés elején nagy számmal vonul be s Ivánka egy hatalmas könyvet rak maga elé. Mindannyi hareziaselőjel.

Mihályi Péter nyitja meg ma a nemzeti pártól a vitát s hamarosan beigazolja, hogy még az unalomban is sok a fokozat. Akik az álmos szavulengő szakálu kis férfi mellett ülnek, előbb megeresztenek egy-két helyeslést,

szavuk csakhamar őszinte ásitásba folyik szét.

Mihályi az indemnitit természetesen nem tűzi napirendre.

Szentpály Jenő a szabadelvű pártól arra inti az ellenzékét, hogy tekintettel az ausztriai bomlott parlamenti viszonyokra mutassa meg a külföldnek, hogy a magyar palament tiszteli az alkotmányosságot. A parlamenti harc teljesen személyes jellegű. Az ország közvéleménye az ellenzék ellen fordul, mert az obstrukció veszélyei beláthatlanok. Jöhet egy hazafiatlan frakció. . .

— *Itt van!* — kiáltják baról.

— . . . mely obstrukciót folytatna önökre hivatkozva a leghazafiasabb alkotások ellen.

Szentpály arra utal, hogy a szabadelvű párt tagjai közül 105 egyhangulag választatott meg. Hát lehet-e szó korrupcióról. En sohasem vettem igénybe pénzt megválasztásomhoz.

— *Ez már beszéd!* Álljon fel a többi is s jelentse ki ugyanazt! — kiáltja Kubik Béla.

— *Fehér holló!* — kiáltja közbe Polónyi.

Szentpály erősíti, hogy ő nem fehér holló s azután az 1872-i obstrukcióról szólva arra utal, hogy az akkori éles parlamenti harcban sem voltak olyan személyi támadások, mint most.

— *De a miniszterelnök nem volt ilyen!* — Kiáltja Ivánka.

Szentpály: Ez a mostani obstrukció igazán humoros.

Rakovszky: Kivált a Dezsöffy ügy!

Szentpály: Egy ilyen jelentéktelen ügy folytonos emlegetése unalmas! (Derűtség balfelől.) Becsüljük meg egymást, mert a külföld becsülését csak úgy vihathatjuk ki — inti Szentpály az obstrukciót a jobboldal helyeslése közt.

Rakovszky félreértelt szavait magyarázza.

Jágics József a következő szónok, kijelenti Tiszának, hogy a nemzeti párt a néppárttal sem bevalva, sem titkolva nem tart. Tisza nagy megvetéssel szót a katolikus papok szavazatáról. De hát a katolikus pap szavazata kevesebbet ér-e, mint a zsidó polgároké, vagy mint a Jászberényben és Egerben 80,000 forintot vásárolt mandátumok. Hiszen Tisza István is Bende püspöknek köszönheti mandátumát. A zsidók nem hazafiságból szavaznak a kormánypártra, hanem mert faji és felekezeti jogaik biztosítását nem a törvény erejétől, hanem a kormány efemer erejétől várja.

Az obstrukció vádját visszautasítja Jágics. A nemzeti párt a politikai erkölcsök védelmében küzd a korrupció ellen, — felvilágosítást követel a kiegyezés ügyében.

Jágics beszéde alatt érdekes vendég jelenik meg az idegenek karzatán: az abruzzói herceg, aki jelenleg Budapesten időzik, jött el a Házba az obstrukció játékanak megsemmisítésére. Desszöffy Arisztid magyarázta neki a teremben történéseket.

Kalocsay Alán pártonkívüli beszél Jágics után. A napirendjavaslatához a kormány iránti bizalmatlanságból nem járul hozzá s ezt a közjogi ellenzék ismeretes érveivel indokolja.

Ekközben Rakovszky István az ellenzéken egy ívet körözött. Később fog

==== Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatonkint 200 koronásat. Az összes egy hetilapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára. ====

kiülni, hogy ebből *szólt* ülés, vagy népszerű *szavazás* fog-e kerekedni.

Kalocsay azt állítja, hogy az ellenzék célja az igaz, egészséges parlamentarizmus megóvása, nem a parlamentarizmus megbénítása.

Kalocsay Alán a napirendjavaslatához nem járul hozzá. Az önálló vámtérület híve, mert csak az biztosíthatja a hazai kézműipar fellendülését. Az *egyházpótlókat törvények revízióját* kívánja és reméli. Saját lelkiismerete parancsainak engedelmeskedik, midőn az indemiti napirendre tüzéséhez nem járul hozzá.

Kis szünet után *Hódossy Imre* beszél.

Hódossy Tisza István gróffal szemben tagadja, hogy a nemzeti párt Sárosban a néppárttal közös akcióra paktumot kötött. Ha ez így lenne, nem tagadná. De mert a sáros megyei nemzeti párt elnöke kijelenti, hogy sem a választások előtt, sem az alatt, sem utána semmiféle néppárti férfivel sem beszélt arról, hogy ilyen paktum kötéssék. A nemzeti párti végrehajtó választmány jegyzőkönyvéből felolvassa, hogy néha a néppárttal való szövetségben semmi megsegényítőt nem találnak, az igazságnak megfelelően kijelentik, hogy a néppárttal semmi paktumot sem kötöttek. Ezt már az 1897-ik költségvetési vitakor felmerült hasonló váddal szemben közzétették, annál inkább meglepő, hogy Tisza most újra felhozza.

Az év végéig csak negyven és egy-néhány nap választ el.

— *Éljen!* — kiáltják jobbról. *Hódossy* rámutat arra, hogy a kormány a közös vámtérületet minden körülmények közt fenn akarja tartani, akár lesz Ausztriában alkotmányosság, akár nem.

A vámszövetség közös vámtérületet létesít. Hogy lehet tehát azt mondani, hogy vámszövetséget csak alkotmányos uton lehet létesíteni, de közös vámtérületet alkotmányosság nélkül is. Hiszen a közös vámtérület a vámszövetség lényege, bármilyen színet adunk is neki. A hatvanhatediki törvény határozottan kimondja, hogy a gazdasági közösség létesítésének elengedhetlen feltétele mindkét állam alkotmányos képviselőinek megegyezése.

A hatvanhatediki törvényhozás arra gondolt, hogy Ausztria minket is szövetségre ne kényszeríthessen, mi csak akkor kössünk szövetséget, ha azt érdekeinknek megfelelőnek tartjuk. Az alkotmányosság postulatát Deák azért tartotta elengedhetlennek, hogy legalább politikai tekintetben legyen hasonlatosság, ha már a nemzetek közt nincs rokonság. Midőn tehát az alkotmányosság is megszűnik, a közösség fenntartása függetlenségünket veszélyezteti. Itt a tartalom a lényeg, nem az, hogy vámszövetség vagy más név alatt tartják-e fenn a gazdasági közösséget.

— *Ugy van! Helyes!* — zugják balról.

Hódossy arról beszél tovább, hogy a jobboldalon már azt is kétségbevonják, hogy Magyarországnak joga van-e a gazdasági önállósághoz. A nemzeti párt védi a 67-es alapot. A napirendet nem fogadja el.

— *Ivánka Oszkár!* — kiáltja most *Hock János* jegyző.

Ivánka azzal kezdi, hogy a miniszterelnököt támadni fogja, tehát jó lesz őt értesíteni, hogy jelen lehessen. Bár az Bánffy izlése, hogy ha neki igazságokat mondanak, a miniszteri szobába vonul vissza. Tisza István beszédével foglalkozik, mert az jellemzi legjobban a szabadelvű párt harczmodorát. Ezzel szemben ma a nemzeti párt hasonló fegyverekkel, éles támadásokkal, sőt éles kifejezésekkel fog küzdeni. A súlyos vádak, amiket Tisza István felhozott, *rágalmakká* válnak, ha be nem bizonyíthatnak. Szóba fogja bizonyítani, hogy *Tisza István gróf beszédei rágalmakat tartalmaznak*.

Tisza István ugrai beszédében olyan hivalkodás nyilatkozik meg, mely a jó izléssel nem egyeztethető össze. Felemlítette mindazt, amit a nemzeti párt programjából sajátítottak ki. Hol találjuk a Bánffy éra alatt azokat a nyomokat, ahol a szocializmus

terjedésének megállítására tettek volna intézkedéseket. E helyett a választási, a kihágási, a nemzetiségi s más törvények helytelen kezelése által elkeseredést okoztak a legszegényebb néposztály kebelében. Az ilyen eljárás csak az elkeseredést fokozza.

Midőn az ellenzék az orvoslást sürgette, a kormány a munkástörvénnyel jött, de ennek hozatala óta sem történt semmi üdvös intézkedés. Azután jött a szövetkezeti törvény. Károlyi Sándor Magyarországon a szövetkezeti ügy apostola s Tisza István őt meggyanúsította, hogy elkedvetlenítse. Ez legalább a jó izléssel ellentétes.

A szövetkezeti ügyet is csak korteszélokra akarja a kormány kiaknázni.

Tisza István azzal vádolja az ellenzék, hogy a kiegyezést akarja meghüsilteni. De hiszen a közjogi ellenzék a gazdasági különválást óhajtja, a nemzeti párt többsége pedig a kiegyezést. Azonban a provizórium törvény óta az a helyzet, hogy a nemzeti párt hozzájárul olyan kiegyezési javaslatokhoz, melyek *alkotmányosságukat nem tartalmazzák*. Ezzel szemben Tisza állítása a nemzeti párt meggyanúsítása. De a függetlenségi párt sem alkalmazott a múltban a kiegyezés ellen rendkívüli eszközöket, mert alkotmányosság nem forgott fenn.

Tisza azt mondta, hogy az ellenzék kitér a közgazdasági kérdések *komoly megvitatása alól*. (Derűtlenség balról.) Nem idézi az ő szavait, ezek uulmas dolgok. (Derűtlenség.) Hát olvasta-e Tisza István Horánszky kvóta-tanumányát, vagy megozafóta-e azt valaki, hogy nem lehet a kvótát felemelni?

A szabadelvű párt álláspontját nem ismerik s még ők beszélnek a komoly vita előli kitérésről. Ez a legszelidebb szóval élve, ha a nagy közönségnek mondatik: *Amítás!*

A hivatalos közvéleményt is mozgósítják. Még olyan megyékben is, ahol a közönség ellenzék, a zsidó virilisták, hivatalnokok stb. mozgósításával a főispánok mindent megszavaztatnak.

Tisza István azt mondja, hogy az ellenzék válságot akar felidézni, hogy a zavarosban halásszon. Az ilyen vád ha való, a közönséges életben, a *legkomiszabb dolog*.

Láng Lajos alelnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy válassza meg jobban a kifejezéseket.

A baloldalon nagy vihar támad.

— *Mi ez! hogy meri zavarni?*

— *Hát a komisz kenyér, komisz baka sértés?*

Rakovszky: Ez az egyetlen illő kifejezés.

Ivánka Oszkár: Politikai pártól a zavarosban halászás vádja azt teszi, hogy személyes hasznót keresnek a válságban. Ezt a vádat pedig éppen *Tisza* István, aki nem egyéni értékért, hanem azért, mert atyja a bihari pontokat szegre akasztotta, nagy anyagi előnyöket élvez s ha nem is halászik a zavarosban, hát legalább is kényelmesen, nagy halóval arany halakra halászik.

Rosenberg Gyula: Tisza István a legaválabb politikuskok egyike.

Ivánka folytatja beszédét és azt mondja, hogy a nemzeti pártot ne gyanusítsák arról a pártról, mely a *párkassza posványból került* be. Onnanne vádolják a pártot, amelyen *Apponyi* Albert gróf és *Horánszky* Nándor ül érdekhajhászálással, logkevésbé teheti pedig *Tisza* István, aki pozícióját annak köszönheti, hogy apja a bihari pontokat szegre akasztotta. *Olay* int az olyan beszédekől, amelyek az ellenzéken felháborodást, a kormánypárton pedig heveslést keltenek. Azután *Bánffy* támadja. Hivalkozik az ellenzék egyik régi számára, amely egész ország visszadést sorol fel, amelyeket *Bánffy* főispánkodása alatt követtek el. Igen ember nem lehet a miniszterelnök, aki ezekbe. Ezt az embert parentálta el *Tisza* István, mint *jó magyar hazafit és férfit*.

Bánffy csak azért jutott a kormányra, mert oda olyan ember kellett, aki többséget tud összehánszni a kvóta felemelésére.

Ivánka beszédét folytatva kétszer is ismételte, hogy tisztességtelen és méltatlan dolog, hogy *Bánffy* foglalja el a miniszteri széket.

Láng elnök a szónokot ezért a kifejezésért rendre utasítja, a mi a baloldalon óriási vihart keltett.

Ivánka ezután katórozati javaslatot nyújtott be, amely szerint utasítsa a képviselőház a kormányt, hogy hozza a kiegyezés tárgyában tett kérdésekre válaszoljon.

Ezzel az ülés délután két óraker véget ért.

+ *Meszlényi* Lajos orsz. képviselő, a függetlenségi párt rokonszenves tagja ma hosszas gyengélkedés után először jelent meg a képviselőházban, ahol barátai nagy örömmel üdvözölték.

A negyvennyolczas honvédek közgyűlése.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

Az 1848—49-es honvédegyesületek ma délelőtt tartották meg rendes évi közgyűlésüket az újvárosi háza dísztermében. Az ősz honvédek az ország minden részéből összesereglettek erre a nagygyűlésre. Mintegy százán lehetnek, hogy meghallgassák és megvitassák a központi honvédegyesületnek eléjük terjesztendő jelentését.

A közgyűlésen, amely d. e. 10 óraker kezdődött, *Podmaniczky* Frigyes báró elnökölt.

Podmaniczky elnök a gyűlést emelkedett hangu beszéddel nyitotta meg, amelyben szomoruan emlékezett meg *Erzsébet* királyné gyászos elhunytáról.

— Egy orgyilkos tördőfése — ugymond — kiöltotta a legjobb királyné életét. Ezt a fájdalmat kétszeresen érezzük meg, mert hisz *Erzsébet* királyné volt az, aki első alapját letette a honvédegyesületnek. Végül bejelenté, hogy az elnökség annak idején a miniszterelnök útján részvélfeliratot intézett a királyhoz.

A közgyűlés az elnökség ezt az intézkedését helyeslőleg vette tudomásul. Ezzel kapcsolatosan *Fejérváry* Imre (Makóról) indítványozza, hogy a közgyűlés küldöttségileg újlag fejezze ki őfelsége előtt részvétét, annak a királynénak elhunytá felett, aki a 48-as honvédeknek is jótevő nagyasszonya volt.

Ehhez az indítványhoz nem járult hozzá a közgyűlés, azzal a megokolással, hogy nem kell a hegedő sebet megbolygatni. Elég, ha a közgyűlés jegyzőkönyvében ad kifejezést őszinte és mély fájdalomának.

A Maroszsék és Marosvásárhely városi honvéd-egyesületnek indítványából ki-folyóan a 48-as honvédek igazolásának kérdése következett.

Fejérváry Imre felhozta, hogy a miniszterelnök rendelete következtében az elkészült kérvények nem vehetők figyelembe. Szerinte a Bach-huszárok sohasem késhetnek el annyira, hogy segítségben ne részesüljenek, de a honvédek akárhéhen is pusztulhatnak, senki sem törődik velük. Arra kéri az elnökséget, tegye meg a kellő lépéseket abban az irányban, hogy a honvédtügy a miniszterelnök kezéből a honvédelmi miniszter hatáskörébe tegyék át.

Lakatos Miklós orsz. képviselő elölőleg nyilatkozik a miniszterelnöknek a képviselőházban a honvédekről tett meg-jegyzéséről. Ő is azt kívánja, hogy a honvédtügy a honvédelmi miniszter kezébe kerüljön, aki mindenkor nagyra becsülte az agg harcosokat és nemrég a honvédménház kibővítése tárgyában nagyon szépen nyilatkozott.

Csatáry Lajos védelmébe veszi a miniszterelnököt, aki jóindulattal viseltetik a honvédek iránt.

Balogh Lázár felszólalása után azt határozta a közgyűlés, hogy kérvényt intéz a miniszterelnökhöz, tegye át a honvédtügyet a honvédelmi miniszter kezébe.

A bereg megyei egyesület két indítványt terjesztett be. Az egyik: Közöltessek az összes-egyletekkel a nyugdíjasok és

segélyezettek névsora. A másik: Legyen az egyesület hivatalos levelezése portómentes. A közgyűlés mind a két indítványt elfogadta.

Ezután azt határozta a közgyűlés, hogy a miniszterelnökhöz folyamodik, legyen elnök a záros határidőn túl jelentkező és kellőleg nem igazolt honvédekkel szemben.

A tiltkár bemutatja a központi bizottságnak 1897-ről szóló számadását. A közgyűlés ezt tudomásul vette és a bizottságnak megadta a felmentvényt.

Ugyancsak egyhanguan tudomásul vette a közgyűlés az 1899-ik évre szóló költségelölirányzatot.

Elnök a maga és elnöktársai, nemkülönben a bizottság egy harmadrésze nevében leköszön.

A közgyűlés végül *Lázár* Mihály volt főispán indítványára elnökke: *Podmaniczky* Frigyes bárót, alelnökké *Balogh* Sándort és *Csatáry* Lajost választotta meg. A kisor-soltak helyébe pedig rendes tagokul ezeket választották meg: *Bellák* Imre, *Blaskovich* Lajos, *Szűgyártó* Zsigmond, *Sveidel* Béla, *Fejérváry* Imre, *Vadnay* Károly, *Nagy* Pál, *Liptai* Kornél, *Kirtius* Ernő; póttagokul: *Mássák* Hugót, *Ovári* Lipótot, *Császár* Bélát. *Balog* Viktort és *Tomor* Ferenczet.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-pör.

Páris, november 14. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A »Gaulois« szerint *Lebrun-Benault* kapitányt mára a semmitőszék elé idézték.

Páris, november 14. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A »Journal« jelenti, hogy a semmitőszék több bír- rája tegnap tanácskozást tartott. A »Petite République« valószínűnek tartja, hogy a *semmitőszék elfogja rendelni Dreyfus visszahozat- talát*, hogy őt *Lebrun-Benault* kapitánnyal szembesítsék.

Dreyfus halálhíre.

Páris, november 13. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A Havas-ügynökség jelenti Colmarból táviratot kap- tunk, *Weill* aláírással, amely *Dreyfus halálát* jelenti. Eddigél hivatalos értesítést erre vonatkozólag nem tudtunk szerezni. *Hadamrd*, *Dreyfus* apósa, kérdésünkre kijelen- tette, hogy tekintettel azokra a megnyugtató hírekre, amelyek két nappal ezelőtt a gyármatügyi minis- terium közvetítésével kapott, *nem hisz ebben a rossz hírbén*, A Ha- vasügynökség megjegyzi, hogy col- mari állandó tudósítóját nem hívják *Weill*-nak.

Páris, november 13. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A Havas-ügynök- ség colmari rendes tudósítója azt táviratozza, hogy őt *semmit sem tudnak Dreyfus haláláról*. A rend- őrség sem kapott efféle jelentést. (Colmar Felső-Elzászban van, ahol a *Dreyfus*-család lakik.)

Páris, november 13. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A gyármat- ügyi miniszter ma este táv- iratot kapott Cayenneből, amely csak szolgálati ügyekről szól és *Dreyfus állítótagos haláláról nem tesz említést*.

Az angol-francia viszály.

Kairo, nov. 14. (Az *Esti Hírlap* távirata.) *Marchand* és *Baratier* elutaztak Kairóból, hogy *Faso- dába* menjenek. *Marchand* a Szo- bat-folyón és Adisz-Abében keresz-

túl Dsibutiba szándékozik menni, ahová június havában remél eljut-hatni.

Berlini hivatalnokok tanulmány-utja.

Bécs, nov. 14. (Az Esti Hírlap távirata) Lueger polgármester szombat este lakomát adott a berlini miniszteri hivatalnokok tiszteletére. Előzőleg a vendégek megnézték a városházát és tanácskoztak a városi hivatalnokokkal a marhavasári pénztár és egyéb ügyek felől. Holnap a vendégek Scheidemann mezőgazdasági attaché vezetésével Budapestre utaznak és egy hét múlva valószínűleg visszatérnek Berlinbe.

ESTI HIREK.

Ismét gombamérgezés.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Talán sehol a világon nem veszik olyan kevésbe az emberéletet, mint nálunk Budapesten. Minden eszköz és alkalom meg van adva a magyar székesfőváros lakosainak, hogy elkerüljék a — természetesen halált. Igazán megro-vást érdemelnek, hogy nem használják föl ezeket az eszközöket és alkalmakat s hogy azok ellen teljes erejükből vé-dekeznek.

A nyílt piacokon például hatósági jóváhagyás mellett árulják a mérges gombát. Nehány nap előtt már történt nagyobb számban gombamérgezés, csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy emberélet nem adta meg az árát, ható-ságunk nagyon is kedélyes hanyaságá-nak, és ma ismét gombamérgezésről kell hírt adnunk. Ez az eset se vég-ződött halállal, de tehát arról a fő-város, hogy a házbéliek gyors intézke-désére a mentők a betegek segítségére sieltek?

A népszínház-utca 57. szám alatt lakó Klein Bernát kefekötő családja és és egy Nagler Salamon nevű házaló — bszesen hat egyén betegedett meg gombamérgezés következtében.

Az eset így történt: Klein Bernát né legnap az Orczy-úton egy kofaasszony-ból gombát vásárolt és azt ebédre meg-főzte levesnek, mely ebédén Nagler Sa-lamon albrőljük is hivatalos volt.

Kevésrel ebéd után Klein Bernát és felesége, valamint három gyermekük: a 11 éves Antónia, a 9 éves Deborah és a 6 hónapos Salamon, vendégükkel Nag-ler Salamonnal együtt, a mérgezés tüne-tei közt rosszul lettek.

A ház egyik lakója rendőrt sietett, ez mentőkért telefonált, kiknek sikerült a nagyobb katasztrófának elejét venni és a megmérgezett családtagot megmenteni. Ma már csak Kleiné és hathónapos gyermeke beteg.

De vajon mentséget lát-e ebben a mi kedélyes hatóságunk az ő példátlan hanyagságáért és nem látja-e elérke-zettnek az időt, hogy tegyen valamit a lakosság életbiztonságáért? A nyílt piacokon ázsiai rendtelenség uralkodik. A vásárbiztosok ugyan hangosak, de ez ügylátszik nem elegendő rendezett álla-potok teremtésére.

Városi ügyek.

— Az öbudaí hegyi vízek. A III. ker. elüljáróság bejelentette a tanács-nak, hogy az öbudaí hegyekről letördül-vízek nagy károkat okoznak, amennyi-ben nyomukban vízmosások képződnek, azonkívül a magánosok telkét megrom-gálják s a hegyekről magukkal lehözött földalékot a réteken hátra hagyva használatlanokká teszik azokat. A mér-nöki hivatal a tanács utasítására bemu-tatta a hegyekről lefolyó vizek rendezé-sére vonatkozó terveket, amelyek szerint a csucshegyi, kecskehegyi és táborhegyi

vízlefolyások a jövő esztendőben rendeződnek lesznek.

— A főváros közegészségügye. Scher-mann dr. t. főorvos jelentése szerint a székesfőváros közegészségügyi állapota október hónap, bárha a halálozás a múlt havhoz képest némileg csökkent — 28 halálesettel kevesebb volt — ked-vezőtlen volt, amennyiben a hevenyfer-tőző kórok, nevezetesen a vörheny s kanyaró főleg a VI., VII., VIII. és IX. kerületben nagymérvben szaporodtak. A főváros népessége azonban számban nö-vekedett. A mai közigazgatási bizottsági ülésen tett főorvosi jelentés szerint ugyanis élve született a múlt hónapban 1998 gyermek, meghalt 1061 egyén s így a születések 937-tel múltak felül a halálozásokat.

— A főváros iskolái. A főváros mai közigazgatási bizottsági ülésén Verédy Károly dr. kir. tanfelügyelő jelentése szerint a főváros VI., VII. és IX. kerületi községi polgári iskolák helyiségei nem felelnek meg a követel-ményeknek. A jelentés azonban ezzel szemben örömmel konstatálta, hogy a «Szent szív» zárda az István-úton egy a modern igényeknek megfelelő nagy iskolát építtetett, amelyben számos sze-génysorsu gyermek nemcsak oktatásban, hanem ellátásban is részesül.

— A Magyar Színház a közigaz-gatási bizottságban. A közigazgatási bizottság mai ülésén a többi közt a Magyar Színház egy szobátüzesetét is tárgyalta. A Magyar Színházban ugyanis még Relle idejében szobátüz támadt, mert a villamos áram kikapcsolva nem volt. A tűz alkalmával, úgy a helyszí-nén megjelent rendőrkapitány, mint a színház gondnoksága is egy villamos főkapcsoló létesítését javasolta, mely zárva legyen, s melyet egy felelős gé-pész kezeljen. A rendőrkapitány ezen-kívül egy ajtócska nyitását is indítvá-nyozta a vasfüggönyön, hogy tűz esetén ezen keresztül értesíteni lehessen a kö-zönséget. A VII. ker. előjáróság ellen ez értelembe határozott. A közigazga-tási bizottság ma feloldotta ezt a hatá-rozatot, s a főkapcsolóra nézve szakkö-zegek meghallgatását javasolta, a vas-függöny ajtócskát pedig nem tartja szük-ségessnek.

— A kereskedelmi miniszter leira-tai. A budapesti telefon hálózat O-Bu-dán létesítendő új vonalának tervrajza megállapítására vonatkozó megállapodá-sokat a kereskedelemügyi miniszter jó-váhangyta. — A budapest-péceli he-lyierdekű villamos vasút székesfővá-rosi részének vonalvezetése tárgya-ban tartandó értekezlet, az államtitkár elnöklése mellett, november hónap 30-ikán délelőtt 11 órakor lesz. Föl-hívja a kereskedelemügyi miniszter a főváros hatóságát, hogy az értekez-leten képviseltesse magát. — A buda-pest-újpest rákospalotai villamos vasut-társaság azt kéri, hogy a Dévay-átvezénél levő föltételes meg-álló helyet a lóportár-utczába helyez-hesse át s hogy a Balassa-ut torkola-tánál új föltételes megálló helyet léte-síthessen. A kereskedelemügyi miniszter fölhívja a törvényhatóságot, hogy a ké-re-lemre vonatkozólag nyilatkozzék.

Rendőri hírek.

— A »detektív«. A rendőrség több feljelentés következtében hónapok óta viz-sgálatot folytatott László Vilmos ellen, ki ez év elején, mint egy munkáslapnak a szerkesztője a rendőrségtől hírlapiról igazolványt kapott. Ezzel az igazolvánnyal detektívnek adta ki magát és többeköl pénzt csal ki. Így becsapta Weiss Rudolf, Kertner Samu és Weiss Vilmos kereske-dőket. Igazolványát ezek miatt még ez év első felében megvonták tőle és a feljelen-tések egy részét még akkor áttették a fe-nyítő törvényszékhez. Üzelmét azonban ennek dacára is folytatta. Minthogy szö-kestől lehetett tartani és újabban is sero-gestől érkeztek ellene panaszok a rendő-rség ma letartóztatta.

— Megszökött elmebeteg. Rosztovszky József 58 éves galicziai születésű ház-felügyelő, akin már régibb idő óta az elme-betegség tünetei mutatkoznak s kinek gyógy-ítézetbe való szállítására az intézkedése-

ket megtették, ma reggel Nagy János-utca 44. szám alatti lakásából egy őrizetlen pillanatban megszökött. Csak alsó nadrág és telikabát volt rajta. Magas termető, haja, szeme barna, arczsine sápadt, arca tuskés, nem beretvált. A rendőrség minden-felé keresi.

— Marólugot ivott. Varga Mari 23 éves cselédeány Fecske-utca 31. szám alatti lakásán ma reggel marólugot ivott. Súlyos belső sérüléssel a Rókusba szállí-tották.

— Betörés. Fuchs Sarolta és társa-félé czég gyár-utca 28 sz. alatti divatáru üz-letében az éjjel tolvajok jártak. A tettesek a külső üzletajtót álkulcsal felnyitották, a belsón pedig az összetartó léczet s egy hatoltak be az üzletbe, ahonnan 9 teli ka-bátot s egy csomó maradék posztót mint-egy 500 forintnyi értékben elloptak. A rendőrség a tolvajokat keresi.

— Halál az utcán. Kranyák János villamszerelő ma délelőtt a VI. kerületi ka-pitányságra ment. Valami hünygyben tanu-nak idézték be, a gyár-utca és mozsár-utca sarkán hirtelen rosszul lett és pár perc múlva meghalt. Holtestét a törvény-széki orvostani intézetbe vitték.

— Koholt lopás. Néhány lapnak az a híre, mintha a magyar államvasut igaz-gatóságának Andrássy-uti palotájában 500 frt rejtélyes módon eltűnt volna, első so-rától az utolsóig teljesen alaptalan.

— Leesett a második emeletéről. Déri Mari 24 éves cselédeány az O-utca 40. szám alatti ház II. emeletéről ablak-tisztítás közben leesett és jobb czombján törést szenvedett. A mentők a Rókusba szállították.

Törvény előtt.

— A betegsegélyző pénztár sá-fárjai. Murányi Armin és Stern József a budapesti betegsegélyzőpénztár hivatalnokai, hogy egy kis fizetésjavítá-sban legyen részüik, elhatározták, hogy könnyíteni fognak a betegek pénzén. Összebeszélésük eredménye az lett, hogy az egyesületi orvos által előre aláírt igazoló bizonyítványokat, tényleg orvosi segítséget igénybe nem vevő tagok részére is kitöltötték, a nyomtatványokat a panzárhoz számfej-lés végett becsempeszték és ezáltal az egyesületi számfeljő közeget tévedésbe ejtve, vele a táppézz felvételére jogosító utalványt kiállították és ennek megtör-lentével a kiutalt összeget a pénztárnál felvették. Tették pedig ezt szazhuzsou-hat esetben és ezzel a pénztárnak 1232 frt 25 krajczár kárt okoztak, a kicsalt pénzben pedig testvériesen megosztoztak. A budapesti törvényszék ma a teljes beismerésben levő vádlottak közül Mu-rányi Armin csalás büntette miatt hat havi, Stern Józsefet pedig egy évi és három havi börtönrre ítélte.

— Önbíráskodás cím alatt e hónap 10-iki számunkban megírtuk, hogy mint vett magának Ruesicska József mészáros mester Hartmanni borjú kereskedőn elég-telt. Közleményünkbe hiba csuszott be, az illető mészáros keresztnéve nem József, hanem Ferencz.

— Nógrádiak sajtópöre Két esztendővel ezelőtt, Jeszenszky Sándor báró nagy-kövesdi földbirtokos, a Nó-grád-Honti Ellenzék című lap nyíltér-be hevesen megtámadta Pongrácz György balassa-gyarmati árvaszéki el-nököt, azt irván róla, hogy néhány év-nel annak előtte kiskoru fiának ka-vel annak előtte kiskoru fiának ka-rancsalji birtokát Van der Becke Imrénének hatvanezer forintért eladta s ez alkalommal saját kiskoru fiát ötezer forinttal megrovíditette. A nyílt levél Nógrádvármegye főispánj-hoz volt czimezve s azzal végződik hogy Pongrácz ennek dacára ma is vezeti az árvák ügyeit. — Itt van az alkalom főispán ur, így kiált fel a cikkirő — az éreljes fellépésre tessék belényulni a piszokba. Az árvaszéki elnök erre fe-gyelmi vizsgálatot kért maga ellen mely-nek az lett az eredménye, hogy Pong-ráczot felmentették. Jeszenszky erre az említett lap hasábjain Nógrádmegye közigazgatási bizottságának fegyelmi válaszlanyát részrehajlással vádolta. A megtámadott Pongrácz ezek után szintén nyilatkozott a Nógrádi Lapok nyíltterében, a következőket irván Je-szenszky bárórol: «Gyanúsítást oly czudar rágalomnak nyilvánítom, mely méltán sorakodik mind-

azokhoz, melyeket ez a gyalázatos himpel-lér kieszelt, a nélkül hogy azokért ferühoz illő módon helytállna».

Majd pedig így fakad ki:

«Keressem az alkalmat arra, hogy kor-bácscsal vehessek önön elégtételt, ön gyáva módon elkerüli a velem való találkozás alkalmát. Miután nem lehet ezt az ürge nyulvadást az eredménytelen kilátásért tovább folytatni, ezen levélben szolgálatom át önnek a tetleg kiszolgáltatni szándékol arcul ütéseket, melyek az olyan körmön-font gyáva pimaszt mint ön méltán megil-letik. Tekintse magát általam teljes bántal-mazással meggyaláztottnak.»

E cikkek miatt mind a két fél rá-galmazás és becsületsértés miatt tett sajtólgyi feljelentést a budapesti sajtó-bírósnak s ügyükkel ma délután fog-lalkozik az esküdtzék.

Különlélek.

— Mária Antónia temetése. A bécsi burgtemplomban, mint nekünk Bécsből távirják, ma délelőtt állították fel Mária Antónia főhercegnő, toszká-nai nagyhercegnő ravatalát, melyet nagyon sokan látogatnak. A koporsót sok díszes koszoru borítja. A templomot déli 12 órakor elzárták a közönség elől. Frigyes Agost szász herceg ma reg-gel Bécsbe érkezett, hogy a temetésen a szász királyt képviselje. A herceget a pályaudvaron Ferencz Ferdinánd főherceg, a szász követ és a vendég mellé beosztott szolgálattéví tisztek vár-ták. A herceg, mint ő felségének ven-dege, a burgba szállt.

— Vasuti szerencsétlenség em-berhalállal. Borzalmas vasuti szeren-csétlenség hírért veszszük Lőcséről: Eszerint tegnap a poprádvölgyi helyi-érdékű vasuton Késmárk és Szepes-Béla közt egy átjárón az arra haladó-tehervonat elgázolt egy szekeret, mely-ben három emberült. Közülök Koval-csik Mihálynak a fejét egészen elvá-lasztotta testétől, Mazirák Jánosnak mindkét lábát összeroncsoolta és ez most a halállal vívódik, míg a harmadik Gázi Mihály szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A hatósági vizsgálat kideri-tette, hogy a kocsin ülők ittas állapot-ban voltak és nem figyeltek a vészjel-zésre, sorompó pedig ezen elég népes átjárón nincsen és miután a mozdony-vezető, daczára a gyors fékezésnek, nem volt képes a vasutat megállítani, a szerencsétlenségnek be kellett következni.

— Párbajozó képviselők. A kép-viselőház mult keddi gyűlésén történt hogy Endrey Gyula Nopcsa Elek báró volt operai intendáns ismeretes jelégéjé «Jöjjön el a lakásomra» idézte egy kijelentése kapcsán. Nopcsa Elek ezért provokáltatta Endreyt. A segédek teg-nap jutottak megállapodáshoz és e szerint feleiket kardokkal ma délután verekedtetik meg.

— Öngyilkos főhadnagy. Hacken-berg nyugalmazott főhadnagy mint Bécsből távirják lapunknak, ma reggel egy ottani fogadóban öngyilkosságot kö-vetett el.

— Vasuti szerencsétlenség. Kra-kóhól táviratozzák. Ma éjjel Tarnow és Czarna állomások között két tehervonat összeütközött. Két kalauz meghalt, kettő súlyosan és egy könnyebben sérült meg.

— Hymen. Haldsz Mór, a Herz A és fiai gyári czég intézője eljegyzte Sterk Gyula dr. volt marienbadi fúrdóorvos bájos leányát, Dóra kisasszonyt.

— A tőzadéüzerek királya. A new-yorki piac legismertebb »börzianer-e jelenleg James R. Keene. Senki se ve-szített el és nyert gyorsabb egymá-s-utánban nagyobb vagyonokat, mint ő. Megesett már vele, hogy néhány napig 15 millió birtokosa volt és egy-két óra múlva már egy fillérel se birt. A leg-szebb spekuláció, amelylyel dicseked-hetett, egy óriási dohányüzlet volt. Egy hét alatt 1,250,000 dollárt szerzett. Egy hét előtt még olyan szegény volt, mint a templom egere. Két hét múlva már 12 millió dollárt mondhatott a magának.

Ez mintegy tizenkét hóval ezelőtt történt. Keene 1878-ban spekulált először. Ekkor bányarészekkel 6 millió dollárt nyert. New-Yorkban Jay Goulddal — ezzel a ravasz rókiával — szövetkezett és rövid idő múlva már 12 milliót «ért». De csakhamar gyorsan leszállt értékben. Gabonauzsorába fogott és mindenét elvesztette. Azóta Keene ismétlenül átvette a fennhéjázó gazdagság és a koldus-szegénység minden fokozatán, de az egykori 15 milliójait nem bírta többé emelkedni, ami nagyon büszkítja a szegény milliómost.

— A kairói villamos vasut. A kairói villamos vasut megnyitásának első négy hetében nem kevesebb, mint 80 halálos elgázolás történt és még most is hetenként átlag 7-8 az elgázolt személyek száma. Ez a szomorú kimutatás abban leli magyarázatát, hogy Kairóban rendkívül nagy a szembetegek és a vakok száma, akik gyakran a sebesebben arra robogó villamos kocsi előtt lépnek a sínekre, úgy hogy a kocsivezetőknek nincs többé idejük a fékezésre.

— Az Esti Hírlap nyerői. Az Esti Hírlap sorsolásának két nyerője jelentkezt kiadóhivatalunkban. **Kánitz Bernát** ügyvédi irnok (l. Ó-Becsse) a november 7-iki nagy sorsoláson az október 31-iki hétfői **BH-889** számú lappéldánnyal

Knobloch Lajos (l. Nagy-Ényed) a november 9-iki húzása a november 8-iki keddi **CH-905** számú lappéldánnyal 50—50 korona értékű nyereményt nyertek, kiknek kiadóhivatalunk a nyereményeket el is küldte, mint azt a kiadóhivatalunkban megtekinthető postai feladó levél igazolja.

— A Hódolói díszfelvonulás. Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrassy-u. végén, reggel 9-től este 5 $\frac{1}{2}$ óráig. Belépő díj 50 kr gyermekjegy 30 kr.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás megkedvelésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hírlap közönsége, tehát az egyházasok hirtelen minden évűje számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgysorsjátékot rendezünk.

Egy krajczárért az Esti Hírlap minden évűje játszik és pedig nem csupán az aznapi számokba való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is. A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 5 korona. A heti nyereménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombati kibocsátott lappéldánnyal játszanak, 200 korona. Gondunk volt arra, hogy valóban pénzértékű, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnal pénzre tehető nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyereményekről a következőket: Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy női aranyóra, arany lánczozal.

A kétszáz koronás nyereménytárgyak: Kétféle gyártmányú bicikli vagy kettős fedelű férfi arany-óra, aranylánczozal.

Azok számára, kiknek e nyeremény tárgyak nem felelnek meg, a nyertes lappéldány bemutatása után utalványt állítunk ki, melynek alapján az alantabb megnevezett ismert fővárosi cégeknél 50 illetőleg 200 korona értékű tárgyakat kaphatnak.

Sternberg Armin és testvéreinek (Kerepesi-ut 36. sz.) hangszereket, **Lukács M. Mártonnál** (Váci-körút 4. sz.) ékszereket.

Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 5. sz.) férfi ruhákat.

Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-u. 21. sz.) női ruhákat.

Simon Istvánnál (Váci-körút 12.) fűszereket.

A mai sorsolás.

Ma, november 14-én az Esti Hírlapnak két sorsolása volt. Mindkettőt **Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek** Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az első sorsolásban, amely a rendes 50 koronás nyereményre folyt, résztvettek az november 12-én szombaton e napi kelettel kibocsátott összes lappéldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Ez alkalommal a szombati keletű lappéldányok közül nyertesnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre:

*** AE-158 ***

A második húzásnál, amelyben résztvettek a múlt heti összes lappéldányok, amelyek november 7-től kezdve bezárólag november 12-ig kibocsájtattak, nyertesnek kihuzatott a heti 200 koronás nyereményre:

a hétfői

*** BB-816 ***

mint azt a **Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző** által felvett tanusítvány hivatalosan igazolja.

AZ ESTI HIRLAP
Honvéd-u. 4.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

Nemzeti színház: Constantiu abbe, vígjáték 3 felvonásban. Főszereplők: Ujházy, Mihályfi, Horváth, Somló, Gabányi, Helvey, Csillag, Vizvári. Kezdeté 7 órakor.

Várszínház: A troubadour, Verdi operája 4 felvonásban. Főszereplők: Vradai, Kaczér, Larizza, Ney B., Bertis M., Dalnoki, Juhász. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház: Bibliás asszony, Roger operettje 3 felvonásban. Főszereplők: Nemeth, Szirmai, Solyomosi, Lubinszky, Tollagi, Ujváry, Kúry, Gazsi M., Csatai. Kezdeté 7 órakor.

Vígjáték: A hálókocsk ellenőre, Blason vígjátéka 3 felvonásban. Főszereplők: Hegedűs, Láncezy, Gál, Nikó, Góth, Balassa, Szerémy. Kezdeté 7 órakor.

Magyar Színház: Garasos kisasszony, Planquette operettje 4 felvonásban. Főszereplők: Giréthy Sziklay, Szentmiklóssy, Boross, Halasi, Kalmár, Komáromi M., Vlád G. Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órakor.

*** Krecsányi mozgolódik.** A budai színház bizonytalan jövője arra készletli **Krecsányi Ignác**ot, ezt a fáradságot nem ismerő szingizmatot, hogy egyelőre a jövő nyári szezonra biztosítsa magának allomást, Hódmezővásárhely után újabbán Szegeden is tett lépéseket a színház elnyerése végett. Az eredmény még ismeretlen. Egyelőre Temesvártól rendez mintaelőadásokat, Most a »Gésák-ra« készült és e célból szerződött Offermann berlini balletmestert a próbák vezetésére és a budapesti népszínház szabóival olyan fényes jelmezeket varratott, hogy azok — úgy a gyönyörű díszletek a — »Gésák« fővárosi kiállítását teljesen el fogják homályosítani. A személyzet nagy változások előtt áll. **T. Hadri**k Anna megváltik a társulattól és helyét ismét **Tóvölgyi Margit** foglalja el, a ki férjhez menése miatt vált meg a színházról. **Kovács** és **Dezseri** tudvaleg a népszínházhoz szerződtek, **Bónis** Lajos pedig a kolozsvári nemzeti színházhoz megy. Ezeket nem lesz könnyű helyettesíteni, de Krecsányi nem kell félteni, megtalálja ő a maga embereit.

*** Talált Lortzing-opera.** Lortzingnak egy »Regine« című operájára bukkantak, melyet egy berlini zeneműkiadó meghívott társaság előtt rögtönzött előadás mutatót be. **Lehmann** Lili, az ismert operanékesnő első olvasására végig énekelte az egész dalművet, melytől a jelen voltak el voltak ragadtatva. »Regine« hírszerint, egyike a legdalosabb operája és színrehozatalától nagy sikert várnak.

*** Ujházy Bécsben.** A bécsi Karl-színház nemcsak díszleteket és jelmezeket hozatott Budapestre, Voss »Szöke Katalin« jának előadásához, nem csupán magyar ember **Péchy Kálmán** fogja a német darabot Bécsben rendezni, hanem még az egyik női főszerep is magyar kézben lesz: **Ujházy Edéné** fogja az **Ifjú halált** személyesíteni. Az érdekes bemutatást szombaton tartják meg a szerző jelenlétében.

Sport.

§ Vadászatok. Somlyóváron, Erdőly Sándor gróf, e hónap 8-án tartotta meg az első hajtóvadászatot somlyóvári uradalmaihoz tartozó vadászterületeinek egy részén. Igen jól sikerült. Területekre került a két napi vadászaton 303 drb. nyul, 87 drb. lácán, 47 drb. fogoly s 2 drb. füles bagoly. — **Festelich** Tassilo gróf vendége **Goluchovszki** Agenor külügyminiszter részvételével vadászatot rendeztetett. Három nap alatt közel 2500 darab vadat ejtettek zsákmánnyul.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonauzlet Budapesten. A külföldi magasabb jegyzések daczára a hangulat nyugodtabbá vált, forgalom korlátoltan alakult. Elkelt 40,000 q. buza változatlan áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavidéki	400 mm.	79.5 kg.	10.90	frton,
>	400	79	10.75	„
>	200	80	10.85	„
>	100	76.5	10.35	„
Kalocsai	2700	76.4	10.55	„
Pancsovai	2900	74	9.80	„
Cservenkai	1900	73.2	10.12 fél	„
Szegedi	1000	78	10.80	„
Felsőmagy.	2000	80	10.82 fél	„
>	1000	79	10.82 fél	„

Egyéb gabonaneműekben az irányzat szilárd, az árak nem változtak. **Rozsot** S.—S.20, **tengerit** 5.40—5.60 és **zabot** 5.70—6 frton vásároltak.

A határidőpiacon bágyadt hangulat terjedt el, a kenyérmagvak letőredeztek.

Kötötték:
Buza márcziusra . . . 9.73—9.68
Rozs márcziusra . . . 8.26—8.23
Tengeri májusra . . . 4.67—4.69
Zab márcziusra . . . 5.94—5.97

A budapesti értéktőzsde. A nagy üzleti csendben az irányzat egy kissé elbágyadt, az árfolyamok letőredeztek. Rimamurányi vasműrészvények realizálásokra hanyatlottak.

Az előtőzsdén előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 353.90—353.50 magyar hitel r. 383.75—383.25 osztrák-magy. államvasut részv. 356.50—357.40 déli vasut-részvény 70.— leszámitoló-bank részvény 257.—, rimamurányi vasműrészv. 266.—266.50, közúti vaspálya-részvény 366.75.—, városi villamos vasut-részvény 225.75 frton.

Zárításkor maradt: osztrák hitelrészvény 353.70, magyar hitelrészvény 383.50 osztrák-magy. államvasut részv. 356.80 déli vasut-részvény 70.—, leszámitoló-bank részvény 257.—, jelzálog hitelbank részvény . . . rimamurányi vasmű-részv. 266.50.—, közúti vaspálya részvény 366.75, városi villamos vasut-részvény 225.75 frton.

A gabonauzlet Bécsben. A külföldi biztató jegyzések nem fokozták a spekuláció vételekét, az árak letőredeztek.

Jegyzések:
Buza tavaszra . . . 9.55—9.57
Rozs tavaszra . . . 8.34—8.36
Tengeri máj-jun-ra . . . 5.01—5.03
Zab tavaszra . . . 6.24—6.26

Az értéktőzsde Bécsben. A külföldi alacsonyabb jegyzések a hangulatot elrontották, a vezető értékek mérsékelten emelkedtek.

Jegyzetek:
Osztrák hitelrészvény 353.80, magyar hitelrészvény 383.25, magyar aranyáraké 119.45, magyar koronáraké 97.85 anglo. bank 154.50, osztrák-magyar államvasut részvény 356.75 forinton.

Felalós szerkesztő: **Gáspár Artur**

50 korona jutalom

annak, aki egy elveszett barna, dogefaj, 12 éves, szája körül ősz nagy kutyát visszahoz Teréz-körút 48. sz. alá. 271

Schneider József gyógyszerésznél

Recsca, 16-utca 14. (Délmagyarország.)

adatk vissza teljes egészéig.

Pantlikagilisztá néjstől a páfránytokocskák által fájdalom nélkül, a leg-
rövidebb idő (6 perc) alatt teljesen elhajtja. E kitűnő gyógyszer nemcsak a galandféregben, hanem gyomorban, szénvedőket is biztosan meggyógyítja. Egy eredeti doboz postai utánvéttel 4 frt a pénz előleges bekiűlésével 3.50 frt Egyedüli vevőit kapható.

Millió embernek a Schneider-féle Páfránytokocskák (Galandozó elhajtó)

Foszty Árpád

képeinek kiállítása még csak 5 napig látható a városligeti műcsarnokban, reggel 9 órától esti 7 óráig.

A műcsarnok igazgatósága által kiadott mindennemű kedvezményes jegyek ezen kiállításra is érvényesek.

Üzlet teljes felosztása miatt

ári és női divat-árak minden elfogadható árban adatnak el u. m. 268
férfi Trico ing . . . 55 kr.
férfi Chifon ing . . . 1 frt 5 kr.
gallér . . . 19 kr.
kézle . . . 20 kr.
WEISZ SZ. cégnél Váci-körút 60.

Kolozsvári szeretház

sorsjegy

ára 50 kr.

6 sorsjegy ára . . 2 frt 50 kr.
12 sorsjegy ára . . 5 frt — kr.

2000 nyeremény

82.500

kor. értékben

Huzás visszavonhatlanul

1898. évi november 15-én.

Sorsjegyek, míg a készlet tart. kaphatók: a sorsjáték rendező-bizottságánál Kolozsvárt, továbbá Kormos Gyula és társa bankháznál, Budapest, Dorottya-utca 5. sz. és minden sorsjegyelárusítónál helyben és vidéken. 256

Olcsó valódi arany és ezüst-nemű bevásárlási forrás.

14 karátos arany jeggyűrűk 4 formától feljebb; pontosan szabályozott zsebórák 5 forinttól, 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás új ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít **LUKÁCS M. MARTON** ékszer-és órák-csész. Budapest, IV. Váci-utca 4. szám. a zsidóbar-utczával szemközti. Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Fontos önvédelemre. Bulldogg-Nemesis

6 lövető revolver csak

4 frt.

Börtáska szíjjal és tölténnyel 5 frt. Vadász-
fegyverek nagy választékban.

Földessy L. Múzeum-körút 3.
Vidéki szétküldés utánvett vagy a pénz előzetes bekiűlése mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 161

RHEUMA-SZESZ

orvosi tekintélyek által kitűnőnek elismert külső Bámulatos gyors és biztos hatású a test bármilyen fájdalmai u. m. reuma, osz. ischias, köszvény szaggalás, szúrás, nyúlás stb. ellen. Fog-és fej-fájást 5 perc alatt megszüntet. 1 üveg ára 1 korona, erősebb íveg ára 2 korona 40 fl. Kapható a főváros és vidék összes gyógyszerárán ugyiszint, a készítő **WIDDER GYULA** gyógyszerésznél S.-A.-Ujhely, 102. sz. Forrást: **Török J. gyógyszerár**, Epest, Király-u. 12. sz. és **Dr. Egger-féle gyógyszerár** a »NADOR«-hoz. 260

Katona-ügyekben,

vonatkoznak a tiszturak vagy a legénységre, legjobban, leggyorsabban eljari és elintez leggyorsabbkorlat. ügyeket, reklamációt, megszeres utleveleket, idelelti nos illetere engedélyeket stb. **Dominke János, v. cs. és kir. százados, tulajdonát képező katonaügyi iroda, Budapest, VII. Kerepesi-ut 6.** 864

Biztos fizetéssel felvételnek

férfiak, asszonyok és leányok utcai foglal-
kozásra. Jelentkezni lehet délelőtt 9—11-ig, délután 5—6-ig. V. ker. Honvéd-utca 4. szám a kiadóhivatalban.